

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Elomaa-Krapu, Minna; Metsälä, Eija; Henner, Anja

Julkaisun nimi: Moniammatillisen yhteistyön merkitys rintasyövän diagnostisessa ketjussa -verkkomateriaali

Julkaisuvuosi: 2018

Versio: Julkaistu versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Elomaa-Krapu, M., Metsälä, E. & Henner, A. (2018). Moniammatillisen yhteistyön merkitys rintasyövän diagnostisessa ketjussa -verkkomateriaali. *Syöpäsairaanhoitaja*, 16 (2), 24 – 25.

Moniammatillisen yhteistyön merkitys rintasyövän diagnostisessa ketjussa -verkkomateriaali

Education and training in early detection of breast cancer for health care professionals (EBreast) on EU-rahoitteinen hanke, jonka tarkoituksena on tuottaa oppimateriaalia rintasyövän varhaisen havaitsemisen palveluketjussa työskenteleville terveysalan ammattilaisille. Rintasyövän diagnostisessa palveluketjussa toimivien eri ammattilaisten tulee tietää toistensa työtehtävät, jotta potilaan diagnostinen polku on laadukas ja turvallinen. Vastauksena tähän tarpeeseen syyskuussa 2015 aloitettiin EU-hanke, jossa tutkitaan rintasyövän diag-

nostisen ketjun haasteita terveysalan henkilöstön näkökulmasta, ja kehitetään moniammatillinen verkko-koulutuskokonaisuus terveysalan opiskelijoille ja ammattilaisille.

Hanke sai rahoitusta Erasmus+ Strategic partnerships -ohjelmasta ja hanke päättyy 1.9.2018, jonka jälkeen oppimateriaali on kaikkien saatavilla. Hankkeen rahoitushallinnollisena koordinaattorina toimii Tartu Health Care college ja Metropolia on vastuussa sen sisällöllisestä johtamisesta. Hankkeen muita partnereita ovat Oulun ammattikorkeakoulu, Säteilyturvakes-

kus, Oulun yliopistollisen sairaalan mammografiayksikkö, Bergen University College, Haute École de Santé Vaud ja Instituto Politecnico de Lisboa.

Hanke muodostuu neljästä työpaketista. ensimmäisessä työpaketissa tutkittiin sitä, mitkä ovat kansainvälisesti suurimmat haasteet rintasyöpäseulonnoissa ja kliinisissä mammografioissa sekä niihin liittyvässä koulutuksessa röntgenhoitajien näkökulmasta. Hankkeen työpaketeissa 2-4 kehitetään aiheeseen liittyvä verkkokoulutuskurssi. Tuotettu koulutusmateriaali on kaikille

vapaasti saatavilla (Open Access).

Verkkokoulutuskurssin ensimmäinen osa käsittelee hankkeen pääteeman mukaisesti terveysalan ammattilaisten rooleja moniammatillisessa rintasyövän varhaisen havaitsemisen diagnostisessa ketjussa. Tässä hankkeessa diagnostinen ketju on määritelty alkavaksi siitä, kun asiakas hakeutuu tai kutsutaan diagnostisten palveluiden piiriin ja kestää aina siihen asti, kunnes hänen diagnoosinsa lopullisesti varmistuu patologin antamasta kudospäätelmästä. Verkkokurssissa kuvataan kaikkien ketjuun osallistuvien roolit, mutta se keskittyy erityisesti Bachelor/AMK-tason ammattilaisiin.

Tämä verkkokurssin ensimmäinen osa soveltuu erinomaisesti sairaanhoitajien, kättilöiden ja terveydenhoitajien osaamisen syventämiseksi röntgenhoitajien ja bioanalyttikkojen lisäksi. Tutkimukset osoittavat, että varhaisessa rintasyövän diagnostisessa vaiheessa korostuu potilasohjauksen laatu ja moniammatillinen yhteistyö (Pajukari ym. 2008, Zanchetta ym. 2015). Potilaan hoitopolussa mukana olleiden terveysalan ammattilaisten keskinäinen yhteistyö ja toistensa työkuvien ymmärtäminen ovat välttämättömiä potilaan hoidon ja ohjauksen jatkuvuuden sekä laadun kannalta. (Metsälä ym. 2012, Zanchetta ym. 2015)

Vaikka verkkokurssin toinen osa on suunnattu röntgenhoitajille ja siinä keskitytään rintojen kuvantamiseen ja siihen liittyvään digitaalisen kuvantamisen laadunvarmistukseen, antaa se myös rintasyöpäpotilaiden hoitopolussa toimiville muille ammattiryhmille, kuten sairaanhoitajille, omaa osaamista syventävää tietoa. Sairaanhoitaja voi syventää omaa osaamistaan myös mammografiapotilaan ohjaamisessa perehdyttyään videon kautta potilaan asetteluun, ohjauk-

seen ja hyvän kuvan näyttöön perustuviin laatuksiteereihin. Verkkokurssin kolmas osa puolestaan keskittyy jatkotutkimuksiin, jotka liittyvät rintasyövän varhaiseen havaitsemiseen. Tässä verkkokurssin osassa mennään ensimmäistä verkkokurssin osaa syvemmälle moniammatillisessa työskentelyssä, kuten kuvantamistutkimuksissa ja näytteenotoissa. Tässä osiossa käsitellään lisäksi ns. uusia rintojen kuvantamisen modaliteetteja kuten rintojen magneettitutkimusta (MRI) ja 3D-kuvantamista eli tomosynteesiä. Tämä osuus tarjoaa syventävää tietoa myös sairaanhoitajille siitä, millaisia tutkimuksia rintasyövän varhaisessa diagnostisessa vaiheessa käytetään. Näin ollen sairaanhoitajien ohjaamiseen liittyvät tiedot ja taidot syventyvät. Osioista voi lukea ne osat, jotka eniten palvelevat esimerkiksi sairaanhoitajia.

Verkkokoulutusosalustalle tuotettava oppimateriaali on monimuotoista sisältäen esimerkiksi videoita ja multimediamaateriaaleja perinteisempien dokumenttien lisäksi. Verkkokoulutusosiot koostuvat myös tiedollisista testeistä. Oppimateriaali on englanninkielinen, sillä verkkokoulutusala toimii myös harjoittelun ja opetuksen tukena erityisesti niissä maissa, joissa maan oman alan oppilaitokset sekä terveysalan organisaatiot eivät pysty tarjoamaan aiheeseen liittyvää opetusta tai sen saatavuus on heikko.

Suomessa englanninkielistä verkkokoulutusta voi hyödyntää myös kansainvälisissä koulutusohjelmissa sekä työelämässä vieraskielisen henkilöstön perehdytyksessä. Verkkokoulutuksen vapaa saatavuus mahdollistaa myös asioiden kertaamisen niille terveysalan ammattilaisille, jotka ovat esimerkiksi olleet välillä poissa alan työelämästä tai haluavat syventää omaa osaamistaan rintasyövän varhaisen vaiheen diagnos-

tisesta prosessista, tutkimuksista ja moniammatillisesta yhteistyöstä. Materiaalia voivat luonnollisesti käyttää vapaasi myös kaikki alan oppilaitokset ja terveysalan organisaatiot. ■

Minna Elomaa-Krapu

TtT, Tutkintovastaava,
Terveysalan YAMK,
Metropolia ammattikorkeakoulu,
minna.elomaa-krapu@metropolia.fi

Eija Metsälä

FT, Yliopettaja,
Metropolia ammattikorkeakoulu

Anja Henner

TtT, Yliopettaja,
Oulun Ammattikorkeakoulu

**Lisätietoa saa hankkeen
sisällölliseltä johtajalta
yliopettaja Eija Metsälältä
(eija.metsala@metropolia.fi)
ja projektiryhmän jäseneltä
Minna Elomaa-Krapulta
(minna.elomaa-krapu@
metropolia.fi)**

LÄHTEET:

- Zanchetta M., Maheu C., Baku L., Wedderburn P. J.S. & Lemonde M. 2015. Prospective roles for Canadian oncology nurses in breast cancer rapid diagnostic clinics. *Canadian Oncology Nursing Journal* 25 (2). 144-149. Verkkodokumentti. <http://canadianoncologynursingjournal.com/index.php/conj/article/view/305/307>. Luettu 2.10.2017.
- Metsälä E., Pajukari A. & Aro A.R. 2012. Breast cancer worry in further examination of mammography screening – a systematic review. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*. 26 (4). 773-786.
- Pajukari A., Schreck M. & Aro A.R. 2008. Naisten tiedontarve ja tiedonsaanti mammografiaseulonnan varmistustutkimuksessa. *Klininen Radiografiatiede* 1 (2). 4-11.